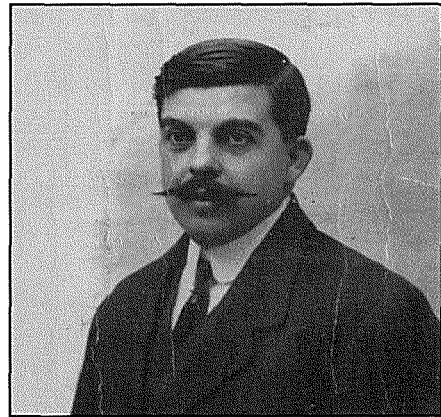

Ġuzeppi Caruana 1880 - 1931

Tagħrif dwar il-ħajja u x-xogħol tiegħu

Ġuzeppi Caruana twieled il-Belt Valletta fil-Parroċċa ta' Santa Marija tal-Portu Salvu u San Duminku ta' Guzman fl-1 ta' Ġunju 1880. Il-ġenituri tiegħu kienu Lunzjata Callus u Ċensu Caruana. Kien l-ewwel tifel tagħhom u għamduh l-għada li twieled. Jigifieri fit-2 ta' Ġunju 1880 fil-Bazilika ta' Santa Marija tal-Portu Salvu u San Duminku ta' Guzman u tawh l-ismijiet ta' Ġuzeppi, Salvatore, Andrea, John, Antonio. Il-parrinijiet kienu Ġiuseppe Gauci u Guiseppina Zammit. Is-Saċerdot li għammed lil Mro Ġuzeppa Caruana kien Rev. Patri Raymond Falzon O.P.

Baptism Certificate	
Translation of the Latin Original from the Registry kept at the Parish Church of Porto Salvo and St. Dominic-Valletta Malta 1877-82, 1883	
Date of Birth	1 st JUNE 1880
Date and place of Baptism	2 nd JUNE 1880 ST. DOMINIC'S PARISH CHURCH, VALLETTA
Child's Christian Names	JOSEPH, SALVATORE, ANDREW, JOHN, ANTHONY
Parents' Names and Surnames	VINCENZO CARUANA ANNUNZIATA CALLUS
Home	92, ST. JOSEPH STREET, VALLETTA
Sponsors	JOSEPH GAUCI JOSEPHINE ZAMMIT
Minister of Baptism	Rev. RAYMOND FALZON O.P.
29 th Day of September 1903	
I certify that the above is true and correct.	
Parish Priest	
Porto Salvo Parish Church-Valletta Malta.	

Kellu hutu oħra li kienu Rafel, Domenico, Marija li mietet f'età zghira ħafna. Minkejja l-qagħda mwerha tal-familja, missierhom Ċensu Caruana xorta għamel kull ma seta' u rnexxielu li lil uliedu jagħtihom l-aħjar livell ta' edukazzjoni u fl-aħjar skejjel ta' dak iż-żmien safejn seta. Meta kien zghir Ġuzeppi Caruana lil missieru qallu li jixtieq jagħtiha għall-mużika u għalhekk missieru kien baġtu fl-iskola li kienet immexxija mis-Surmast Paolino Vassallo.

Imma missier Ġuzeppi kien bejn ħaltejn, Rafel kien għal Prokuratur Legali u ħuh Domenico għal spizjar. Imma Ġuzeppi kif kien se jiekol bil-mużika? L-iskola tas-surmast kienet l-aħjar skola tal-mużika li kien hawn f'Malta dak iż-żmien. Fiha Giuseppe kien jieħu lezzjonijiet kollha tal-pjanu, tal-kant, tal-Armonija l-kuntrapunt u l-strumentazzjoni.

Kellu vuċi ta' tenur mill-aqwa u kien jieħu sehem f'ħafna mill-korijiet mmexxija mis-Surmast Paolino Vassallo. Minħabba l-karattru helu u minn tagħna li kellu kien jingieb fuq wiċċ l-idejn minn shabu u mis-Surmast tiegħu.

Fost shabu l-istudenti ta' Vassallo ta' min isemmi lil Giuseppe Abdilla (1881 - 1944), Surmast mill-Furjana, lil Patri Duminku Anastasi Agostinjan (1886 - 1938) mill-Belt

Valletta, lil Lorenzo Gonzi mill-Birgu, Dr. Paolo Nani (1814 - 1904), Carlo Diacono (1876 - 1942) u lil Josie Mallia Pulvirenti (1896 - 1964). Minhabba l-qagħda ekonomika Caruana qatt ma seta' jmur jistudja l-mużika barra minn Malta.

Maestro di Cappella - l-Mużika Sagra

Wieħed mix-xogħlijiet bikrin ta' Giuseppe Caruana huwa l-Mutett O'Del Cielo Gran Regina li kitbu fl-1901 u li kull min semgħu mal-ewwel ntebaħ bil-vuċi melodjuża li digà kellu Caruana minkejja l-21 sena tiegħu. Id-disinn kien jinstema armonjuż ċar u għani fil-formazzjoni b'funzjoni mill-aqwa biex isebbaħ lill-kant.

Nhar it-22 ta' Novembru, 1903 il-Papa Piju X xandar il-moto 'Propio Tra Le Sollecitudne' bil-hsieb li jwaqqaf l-abbużi li kienet għaddejja minnhom l-mużika ekkleżjastika. Is-surmast Paolino Vassallo kien minn tal-ewwel fost il-mużiċisti Maltin li laqa' bil-ferħa r-riforma fil-mużika Liturgika jgġifieri tal-Knisja.

Caruana u l-Kungress Ewkaristiku ta' 1913

Ma tistax bl-ebda mod tifred lil Mro Giuseppe Caruana mill-Kungress Ewkaristiku, propju minhabba l-fatt li dan il-kungress kien okkażjoni li tagħtu għieħ mhux biss lokalment imma ukoll Internazzjonalment.

Fis-sena 1912 waslet l-aħbar hawn Malta li s-sena ta' wara kellu jsir l-XXIV Kungress Ewkaristiku Internazzjonali. Dan kien digà sar fi bliet oħra magħrufa bħal Londra, Montreal u Vjenna. L-XXIV Kungress Mons. Tumas Eylon Isqof ta' Namur ħaseb f'Malta u l-Arcisqof Mons. Pietru Pawl Pace laqa' l-istedina b'idejħ miftuħa.

Għall-Kungress ta' Vjenna (1912) marru 200,000 ruh fosthom xi Maltin biex jaraw kif jitmexxa u jgħinu lil Arcisqof fil-Kungress ta' Malta s-sena ta' wara. Fosthom kien hemm Dun Karm Psaila li 'l quddiem kellu jingħata għieħ ta' poeta nazzjonali.

Dun Karm ried jikteb versi għall-Kungress ta' Malta kif jistqarr huwa stess. Kont qiegħed fil-Irjali tal-Belt meta kienu ġa qegħdin jaħsbu għall-Programmi tal-festi li kellhom isiru għall-Kungress, u ġie fuqi s-Surmast tal-Mużika Giuseppe Caruana. Alla jagħtih il-ġenna u qalli Dun Karm nixtieqlek tiktibli ftit versi biex nagħmilhom bil-mużika u jkantawhom it-tfal wara t-tqarbin tagħhom u fil-purċissjonijiet li jsiru matul il-Kungress.

Jien wegħdtu li naqdi u l-għada ħatlu xi tlett strofi li ngħid is-sewwa ma kienux għal qalbi għaliex neqsin mix-xejra popolari, u kif iltqajt miegħu għedtlu bil-kunfidenza ta' ħbieb kbar li konna 'Guż ara x'jidirlek': lil ma jogħġbunx ħafna. Qrahom, fliehom u bil-ħlewwa li kienet tiegħu qalli: 'Mhumieħ dawn il-versi li rrid'.

Jien għidtlu, stenna s'għada u nittama li jkollok xi haġa ħafna aħjar. L-għada ħadtlu dawk il-veri li llum naħseb li jafhom u jaf bihom kulhadd.

Iltqajna fil-kuritur fit-tieni kollonnat tal-lemin tal-Kon Katidral ta' San Ġwann. Kif qrahom qalli 'Dawn huma; Guż ara, il-mużika hiex xi haġa bħal din?' U għannejtlu li kont smajt eluf ta' drabi mill-bdiewa. Ix-xebbiet Maltin fil-beraħ tar-raba'. Mistgħaġeb fetax dirgħajh, fittex fil-but u sab biċċa karta u qalli, 'Hawn arah', hażżeż erba' noti u beda jkantahom. 'Għada', issokta jgħidli, 'nibagħtlek kopja'. U l-għada giet il-kopja ta' dawk l-erba' noti tal-għaġeb li minn dakinhar xterdu u nstemghu mad-dinja kollha u b'hekk harġet it-tema ta' Nadurawk Ja Hobż tas-Sema bit-Taljan t'Adoriam Ostia Divina.

Iż-Żwieġ ta' Caruana

Giuseppe Caruana kellu jithallat mal-familja ta' Anna Conti u Salvatore Laspina li kien ta' nisel Taljan imma kienu joqogħdu l-Belt. Laspina kellu hdax-il tifel, imma Caruana ha grazzja ma' Elena l-ħames waħda.

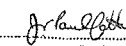
Ta' Laspina kienu jafuh lil Caruana. Ħamest ibniet minnhom fosthom Elena, kienu fil-kor tiegħu kif ukoll imorru għandu biex jitgħallmu l-mużika.

Iż-żwieġ ta' Mro Giuseppe Caruana

Iż-żwieġ ta' Mro Giuseppe Caruana ma' Elena Laspina seħħ fl-24 ta' Ġunju 1913. Iż-żwieġ sar fil-Bażilika tal-Portu Salvu u San Duminku tal-Belt Valletta. Ix-xhieda fiż-żwieġ tiegħu ma' Elena Laspina kienu Michaele Conti u Mro. Paolino Vassallo l-għalliem mużikali tiegħu. Is-sacerdot li żewweġ lil Mro Giuseppe Caruana kien l-E.T. Mons. Isqof Awżiljarju Angelo Portelli O.P. u flimkien miegħu kkonċelebraw l-patrijiet tal-Komunità Dumnikana ta' dak iż-żmien.

Xogħlijiet Mużikali ta' Giuseppe Caruana

Il-kompożizzjonijiet ta' Mro. Giuseppe Caruana ilaħħqu l-400 kompożizzjoni, Quddies, Antifoni, Salmi, Tantum Ergi, Introjti, Offertorji, Mużika Marjana peress li kellu devozzjoni speċjali lejn il-Madonna, Mużika għall-Gingħa Mqaddsa fosthom sett Improperji mill-isbaħ għall-żewġ vuċijiet mingħajr akkumpanjament, gradwali u għadd sabiħ ta' innijiet popolari. Whud minnhom anki ta' festi Parrokkjali. Naturalment l-Innu San Duminku tal-Kolaroga peress li hu kien mill-Parroċċa Dumnikana.

 MARRIAGE CERTIFICATE	
<small>Translation of the Latin Original from the Registry kept at the Parish Church of Porto Salvo and St. Dominic Valletta Malta, 1913-21 P. 4</small>	
Date of Marriage	24 th JUNE 1913
Place of Marriage	CHURCH OF ST JAMES THE APOSTLE ST DOMINIC'S PARISH VALLETTA
Spouses' Names and Surnames	JOSEPH CARUANA HELENA LASPINA
Names and Surnames of Parents of	Bridegroom VINCENTO CARUANA ANNUNZIATA CALLUS
	Bride SALVATORE LASPINA ANNA CONTI
Place and Date of Birth of	Bridegroom VALLETTA VALLETTA
	Bride
Witnesses' Names and Surnames	MICHAELE CONTI PAOLINO VASSALLO
Officiating Minister	ET Rev. M. Awż. Angelo Portelli O.P.
I certify that the above is true and correct. 24th Day of June 1913..... Parish Priest. 	
<small>PORTO SALVO AND ST. DOMINIC PARISH CHURCH VALLETTA MALTA.</small>	

Il-Mewt ta' Mro. Giuseppe Caruana u t-tmiem ta' hajtu

Mro. Giuseppe Caruana kien jgħaddi s-Sajf mal-familja tiegħu f'San Ġiljan. Imma l-mużika ma' telaqix. Filgħodu kmieni kien imur il-Belt biex jgħallem il-mużika. Il-vaganzi kienu jfissru għalih li joqgħod mal-familja tiegħu fejn xatt il-baħar wara nofsinhar.

Is-Sajf tal-1931 għaddieh bħall-oħrajn, imma darba minnhom qabad il-kitarra u beda jqabbel fuq it-ton tal-melodija Tradizzjonali Maltija. Fost l-oħrajn għanna 'Issa mela insellmilkom/id-diehla ma nkunx hawn. Kien qed jgħid is-sena ta' wara u fil-fatt hekk kien.

F'Settembru tal-istess sena Caruana beda jinduna li saħħtu kienet sejra lura bil-mard. Madankollu xorta baqa' għaddej bil-hidmiet tiegħu muzikali b'dawk li huma kompożizzjonijiet u tagħlim id-dar u fl-iskejjel tal-Gvern.

Għall-festa ta' Kristu Re, Caruana kien imqabblad jikteb l-innu magħruf 'Re Dei Cuori' li 'l quddiem Dun Frans Camilleri qalbu għall-Malti bil-kliem Qawwi Qlubna. Caruana stess ha ħsieb il-kuncerti bit-tnejnija tal-korijiet tat-tfal u zgħażaġħ u tas-seminaristi li kellhom jikkompanjaw l-bandisti.

Il-jum wasal, imma b'xorti ħażina Giuseppe Caruana tah attack qawwi tal-qalb. Sa wara nofsinhar kien għaddielu xi ftit. Mar jew ahjar ħaduh fejn Putirjal flimkien ma' ibnu Anton biex jisma' għall-ewwel darba l-innu li kien ikkompona. Il-kant u l-mużika kienu gejjin mix-Xagħra tal-Furjana. 'Il bogħod mill-għaha tan-nies Caruana nfexx jibki u reġa' lura lejn id-dar.

Reġa' beda bir-rutina tax-xogħol tas-soltu imma fil-11 ta' Novembru tah attack ieħor tal-qalb u kellu jitla' fis-sodda. Miet jitlob bil-herqa l-Madonna, u fatt magħruf sew waqt li s-surmast Caruana kien qieghed fis-sodda qed imut beda jħares 'il fuq u jgħid xi ġmiel, xi ġmiel u wliedu u ħafna oħrajn qalu li zgur kien qed jara l-Madonna u dan ġara Lejliet il-festa ta' Santa Ċeċilja fil-21 ta' Novembru 1931 imdawwar bil-familja tiegħu u l-ħbieb.

Ħafna kienu dawk li bkew it-telfa tiegħu, l-aktar il-mijiet ta' mużiċisti li kienu jafuh u li ħadmu miegħu u l-għadd kbir ta' studenti li għaddew minn taħt idejh. Kulhadd

PARROČĊA TA' S. MARIJA TAL-PORTUSALVU U SAN DUMINKU - VALLETTA Parish of St Mary of Porto Salvo and St Dominic - Valletta			
 CERTIFIKAT TAL-MEWT DEATH CERTIFICATE			
VOLUME 1927-36	PAGNA PAGE	301	NUMRU NUMBER 2
KUNJOM SURNAME	CARUANA		
ISEM NAME	JOSEPH		
MISSIER FATHER	VINCENTZO		
OMM MOTHER	ANNUNZIATA CALLUS		
STAT CIVIL STATUS	MIELEWWEĠ (WIFE M. ANNUNZIATA CALLUS)		
POST TAT-TWELID PLACE OF BIRTH	VALLETTA	ETA' AGE	51 ANNI
RESIDENZA RESIDENCE	64, ST NICOLAS ST, VALLETTA		
POST TAL-MEWT PLACE OF DEATH	VALLETTA		
DATA TAL-MEWT DATE OF DEATH	21 TA' NOVEMBRU 1931		
ILLUM TODAY	29/9/2008		
			 KAPPILLAN PARISH PRIEST
<small>Uffizju Parroċċjali, Triq S. Duminko, Valletta VLT02; Tel: 21.24.75.35; 21.23.40.79; Fax: 21.24.82.55 Parish Office, St Dominic's Parish Church, St Dominic Street, Valletta VLT 02</small>			

għaraf li bil-mewt tiegħu l-muzika tal-knisja kienet tilfet wieħed mill-aqwa, mużiċisti tagħha.

Il-mużiċist tal-innijiet Ewkaristiċi kien tassew bniedem kbir u ta' fidi kbir. Huwa sewwa sew dawn is-sentimenti għeżiež li minkejja l-74 sena li diġà għaddew minn mewtu, lil Caruana għadhom ifakkruh tul iċ-ċelebrazzjonijiet Liturgiċi l-eluf kbar ta' Maltin li ma jafuhx personalment.

U biex naghluq dan it-tagħrif nikkwotaw dak li kitiblu Dun Karm Psaila fuq is-Santa tal-mewt tiegħu li bil-Malti jiġu hekk:

Tifkira għażiża
tas-Surmast
Giuseppe Caruana
li miet ta' nistrani
fl-età ta' wieħed u hamsin sena
nhar il-21 ta' Novembru 1931
Hadd ahjar minnu ma kien jaf
is-sigrieti tal-imħabba tad-dar.
Ftit kienu jhabbtuha miegħu għas-Sentiment Reliġjuż
u għall-ispirtu popolari fl-Arti
Hafna daqu t-tjubija kbira ta' qalbu.
Kulhadd kien iħobbu sinċeramant
kif kien iħobb sinċeramnet hu
Alla jagħtih l-Mistrieħ ta' dejjem.

*Maestro
Caruana*

AFFETTUOSA MEMORIA
DEL MAESTRO
GIUSEPPE CARUANA
MORTO CRISTIANAMENTE
A CINQUANT' UN ANNO DI ETÀ
IL DI 21 NOVEMBRE 1931

NESSUNO
MEGLIO DI LUI CONOBBE
I SEGRETI DELL'AMORE DOMESTICO

POCHI
LO UGUAGLIARONO
NEL SENTIMENTO RELIGIOSO
E NELLO SPIRITO POPOLARE
DELL'ARTE

MOLTI
FRUIRONO DELLA GRANDE BONTÀ
DEL SUO CUORE

TUTTI
LO AMARONO SINCERAMENTE
COME EGLI SINCERAMENTE AMÒ
IDDIO GLI DONI
LA PACE SEMPITERNA

Gesù, Maria, Giuseppe. (Ind. 7 anni 7 quar.)
Imprimatur
Datum in Curia Ep. ali Melit. die 26 Januarii 1932
Can. P. Galea Vic. Gen.